

Обґрунтування
до питання про прийняття постанови Національної комісії, що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,
«Про затвердження Змін до Правил роздрібного ринку електричної енергії» (щодо
посилення відповідальності споживачів за несанкціонований відбір електричної енергії)

За результатом здійснення моніторингу роботи роздрібного ринку електричної енергії, Департаментом із регулювання відносин та захисту прав споживачів на роздрібному ринку електричної енергії розроблено проєкт рішення, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження змін до Правил роздрібного ринку електричної енергії» (далі – проєкт Постанови) щодо посилення відповідальності споживачів за несанкціонований відбір електричної енергії, а також спрощення процедури адміністрування випадків несанкціонованого відбору електричної енергії. Крім того, прийняття проєкту Постанови забезпечить реалізацію підпункту 2 пункт 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України від 10.02.2026 № 4777-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функціонування енергетичних ринків, конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії та посилення енергетичної стійкості» та підпункту 7 пункт 7 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України від 07.04.2026 № 4834-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо імплементації норм європейського права з інтеграції енергетичних ринків, підвищення безпеки постачання та конкурентоспроможності у сфері енергетики» щодо приведення Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, своїх нормативно-правових актів у відповідність із цими Законами, зокрема Правил роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 312.

Проєкт Постанови 10.03.2026 було схвалено на засіданні НКРЕКП, що проводилось у формі відкритого слухання, та оприлюднено на офіційному вебсайті НКРЕКП з метою отримання зауважень та пропозицій.

За результатами опрацювання отриманих в період з 11.03.2026 по 29.03.2026 зауважень та пропозицій, відбулись відкриті обговорення проєкту Постанови, за результатами проведення яких оформлено Протокол від 05.05.2026 № 83-П, який розміщено на офіційному вебсайті НКРЕКП в мережі Інтернет.

Антимонопольний комітет України листом від 12.06.2026 № 128-06/01-209-НПА повідомив про необхідність доопрацювання проєкту Постанови та виклав свої пропозиції до зазначеного проєкту. Листом НКРЕКП від 22.06.2026 № 7985/20.1/7-26, проєкт Постанови після доопрацювання надіслано на повторне погодження до Антимонопольного комітету України. Листом від 23.06.2026 № 128-06/01-232-НПА Антимонопольний комітет України погодив проєкт Постанови.

Зважаючи на вищевикладене, Департамент із регулювання відносин та захисту прав споживачів на роздрібному ринку електричної енергії пропонує прийняти постанову НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил роздрібного ринку електричної енергії».

Директор Департаменту із регулювання
відносин та захисту прав споживачів на
роздрібному ринку електричної енергії

Олег КОСТРИКІН

УВ
НКРЕКП
№1274-20.1/26 від 24.06.2026
КЕП: Кострикін О. В. 24.06.2026 09:50
3FAA9288358EC003040000021911E00F804E600
Сертифікат дійсний з 04.07.2025 до 02.07.2027 14:03

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про затвердження Змін до
Правил роздрібного ринку
електричної енергії

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та «Про ринок електричної енергії» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Правил роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 312, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО

Зміни до Правил роздрібного ринку електричної енергії

1. У розділі V:

1) підпункт 11 пункту 5.1.2 глави 5.1 після слова «електроживлення» доповнити словом «електроустановки»;

2) пункт 5.5.5 глави 5.5 доповнити двома новими підпунктами такого змісту:

«34) припинити відбір електричної енергії у разі отримання від оператора системи або електропостачальника попередження про припинення електроживлення (відключення) електроустановок споживача з дати, зазначеної в такому попередженні;

35) відшкодувати оператору системи передачі або оператору системи розподілу вартість електричної енергії, спожитої за час несанкціонованого відбору електричної енергії.»

2. У пункті 6.2.8 глави 6.2 розділу VI:

абзац третій доповнити словами, знаками та цифрами «та є обсягом несанкціонованого відбору, вартість якого відшкодовується споживачем у порядку, передбаченому розділом VII цих Правил»;

абзац четвертий виключити.

У зв'язку з цим абзац п'ятий вважати абзацом четвертим.

3. У розділі VII:

1) пункт 7.5 після абзацу шостого доповнити новим абзацом сьомим такого змісту:

«несплати вартості електричної енергії, спожитої за час несанкціонованого відбору, за відсутності у споживача укладеного та діючого договору про постачання електричної енергії або з наступного дня після дати, зазначеної в попередженні про припинення електроживлення (відключення) електроустановки споживача, наданого споживачу електропостачальником (за

умови прийняття судом рішення, яке набрало законної сили, щодо відповідних нарахувань на користь оператора системи);».

У зв'язку з цим абзаци сьомий – двадцять п'ятий вважати відповідно абзацами восьмим – двадцять шостим;

2) абзац восьмий пункту 7.6 викласти в такій редакції:

«4) у разі несанкціонованого відбору електричної енергії за відсутності укладеного та діючого договору про постачання електричної енергії, відповідно до якого в установленому порядку здійснюється постачання електричної енергії споживачу у розрахунковому періоді, або з наступного дня після дати, зазначеної в попередженні про припинення електроживлення (відключення) електроустановки споживача, наданого споживачу електропостачальником (за умови, що такі заходи не припинені за рішенням суду).»;

3) пункт 7.8 викласти в такій редакції:

«7.8. У разі відсутності у споживача укладеного та діючого договору про постачання електричної енергії та/або після отримання попередження про припинення електроживлення (відключення) електроустановок споживач зобов'язаний ужити комплекс заходів, спрямованих на запобігання травматизму, загибелі людей та тварин, пошкодженню обладнання, негативним екологічним та іншим наслідкам, а також на припинення споживання (відбору) електричної енергії з системи розподілу/передачі електричної енергії своїми електроустановками з дати відключення, зазначеної в такому попередженні.

У разі відсутності у споживача укладеного та діючого договору про постачання електричної енергії та/або договору про надання послуг з розподілу/передачі електричної енергії споживач зобов'язаний самостійно припинити споживання електричної енергії з системи розподілу/передачі електричної енергії своїми електроустановками.»;

4) пункт 7.10 викласти в такій редакції:

«7.10. Припинення електроживлення електроустановок споживача здійснюється оператором системи у порядку, визначеному Кодексом системи передачі та Кодексом систем розподілу.

У разі споживання (відбору) електричної енергії з системи розподілу/передачі електричної енергії за відсутності у споживача укладеного та діючого договору про постачання електричної енергії або з наступного дня після дати, зазначеної в попередженні про припинення електроживлення (відключення) електроустановки споживача, наданого споживачу електропостачальником (за умови, що такі заходи не припинені за рішенням суду) такий обсяг спожитої (відібраної) споживачем електричної енергії є обсягом несанкціонованого відбору електричної енергії споживачем з мереж оператора системи, з яким укладено договір про надання послуги з розподілу/передачі електричної енергії.

У такому випадку оператор системи складає односторонній акт про несанкціонований відбір електричної енергії у відповідному розрахунковому періоді за формою, наведеною у додатку 20 до цих Правил, та направляє його споживачу у строк до 20 числа місяця, наступного за місяцем, у якому здійснений несанкціонований відбір електричної енергії, або у місяці, у якому оператору системи стало відомо про наявність факту несанкціонованого відбору електричної енергії, разом із рахунком на оплату вартості електричної енергії, спожитої за час несанкціонованого відбору електричної енергії.

Акт про несанкціонований відбір електричної енергії у відповідному розрахунковому періоді підписується оператором системи, у якому зазначається, зокрема:

підстава складення акта;

ЕІС-код площадки (площадок) комерційного обліку, за якою (якими) відбувся несанкціонований відбір електричної енергії;

період несанкціонованого відбору електричної енергії у відповідному розрахунковому періоді, відповідно до даних реєстру точок комерційного обліку центральної інформаційно-комунікаційної платформи Датахаб, який визначається виходячи з першого дня споживання (відбору) електричної енергії у відповідному розрахунковому періоді за відсутності у споживача укладеного та діючого договору про постачання електричної енергії або з наступного дня після дати, зазначеної в попередженні про припинення електроживлення (відключення) електроустановки споживача, наданого споживачу електропостачальником (за умови, що такі заходи не припинені за рішенням суду), до дня усунення споживачем відповідного порушення або останнього дня розрахункового періоду (у разі неусунення порушення у такому розрахунковому періоді);

обсяг несанкціонованого відбору електричної енергії у відповідному розрахунковому періоді, який визначається виходячи з обсягу споживання електричної енергії на відповідній площадці (площадках) комерційного обліку на підставі даних комерційного обліку, наданих адміністратором комерційного обліку;

розрахунок вартості електричної енергії, спожитої за час несанкціонованого відбору електричної енергії у відповідному розрахунковому періоді;

дата складення акта.

Розрахунок вартості електричної енергії, спожитої за час несанкціонованого відбору електричної енергії, здійснюється з урахуванням визначеного оператором системи періоду та обсягу несанкціонованого відбору електричної енергії відповідно до цього пункту, ціни купівлі електричної енергії оператором системи передачі або оператором системи розподілу для врегулювання небалансів (ціни негативного небалансу електричної енергії), а також тарифів на передачу та/або розподіл електричної енергії у кожному

розрахунковому періоді здійснення споживачем несанкціонованого відбору електричної енергії.

Вартість послуг з розподілу/передачі електричної енергії, що включена до складу вартості електричної енергії, спожитої за час несанкціонованого відбору електричної енергії, не підлягає окремій оплаті споживачем за договором споживача про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії.

Споживач зобов'язаний оплатити оператору системи передачі чи оператору системи розподілу вартість електричної енергії, спожитої за час несанкціонованого відбору електричної енергії, протягом 10 робочих днів з дня отримання акта про несанкціонований відбір у відповідному розрахунковому періоді та рахунка на оплату вартості електричної енергії, спожитої за час несанкціонованого відбору електричної енергії.

Датою отримання акта про несанкціонований відбір у відповідному розрахунковому періоді та рахунка на оплату вартості електричної енергії, спожитої за час несанкціонованого відбору електричної енергії, буде вважатися дата їх особистого вручення, що підтверджується підписом одержувача та/або реєстрацією вхідної кореспонденції, або третій робочий день від дати отримання поштовим відділенням зв'язку, у якому обслуговується одержувач (у разі направлення поштою рекомендованим листом) або третій робочий день з дня відправки електронного повідомлення з поштового сервера оператора системи на електронну адресу споживача, що зазначена у договорі споживача з оператором системи (у разі направлення акта та рахунка електронною поштою).

У разі нездійснення оператором системи припинення електроживлення (відключення) електроустановок споживача згідно з вимогою електропостачальника про відключення купівля-продаж (постачання) електричної енергії за договором про постачання зупиняється, а обсяги електричної енергії, використані споживачем після дати, зазначеної у вимозі про відключення, покладаються адміністратором комерційного обліку на оператора системи як втрати (крім випадків, що такі заходи щодо припинення електроживлення (відключення) електроустановок споживача не припинені за рішенням суду).

ОСР/ОСП не несе відповідальності за майнову шкоду та матеріальні збитки, заподіяні споживачу внаслідок виникнення надзвичайної ситуації техногенного характеру, припинення або обмеження електропостачання споживачу, здійснених у порядку, встановленому цими Правилами.».

4. У додатку 3 «Типовий договір споживача про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії»:

1) підпункт 12 пункту 6.2 глави 6 викласти в такій редакції:

«12) відшкодувати вартість електричної енергії, спожитої за час несанкціонованого відбору електричної енергії.»;

2) у главі 7:

підпункт 5 пункту 7.1 викласти в такій редакції:

«5) вимагати від Споживача відшкодування вартості електричної енергії, спожитої за час несанкціонованого відбору електричної енергії, а також збитків, завданих порушеннями, допущеними Споживачем під час користування електричною енергією;»;

підпункт 1 пункту 7.2 після слова «розподілу» доповнити знаком та словом «/передачі»;

3) абзац перший пункту 8.9 глави 8 після слова «збитки» доповнити знаками та словами «(крім випадку несанкціонованого відбору електричної енергії споживачем)»;

4) у пункті 10.1 глави 10:

абзац сьомий викласти в такій редакції:

«несанкціонованого відбору електричної енергії за відсутності укладеного та діючого договору про постачання електричної енергії або з наступного дня після дати, зазначеної в попередженні про припинення електроживлення (відключення) електроустановки споживача, наданого споживачу електропостачальником (за умови, що такі заходи не припинені за рішенням суду);»;

в абзаці восьмому слова «три робочих дні» замінити словами «п'ять робочих дні до дня припинення електроживлення (відключення)»;

після абзацу дванадцятого доповнити новим абзацом тринадцятим такого змісту:

«несплати вартості електричної енергії, спожитої за час несанкціонованого відбору, за відсутності у споживача укладеного та діючого договору про постачання електричної енергії або з наступного дня після дати, зазначеної в попередженні про припинення електроживлення (відключення) електроустановки споживача, наданого споживачу електропостачальником (за умови прийняття судом рішення, яке набрало законної сили, щодо відповідних нарахувань на користь оператора системи);».

У зв'язку з цим абзаци тринадцятий – п'ятнадцятий вважати відповідно абзацами чотирнадцятим – шістнадцятим.

5. Доповнити новим додатком 20, що додається.

АКТ
про несанкціонований відбір електричної енергії у відповідному
розрахунковому періоді

за _____
(розрахунковий період)

від «___» _____ 20___ року № _____

Цей акт складений: _____
(найменування оператора системи)

в особі _____
(прізвище, ім'я, по батькові, посада представника оператора системи)

Назва споживача: _____

(повна назва та код ЄРДПОУ - для юридичної особи; прізвище, власне ім'я, по батькові - для фізичної особи)

Дані щодо об'єкта споживача, на якому відбувся несанкціонований відбір електричної енергії:

адреса об'єкта _____;

ЕІС-код площадки комерційного обліку _____.

Підстава складення акта: _____

(відсутність у споживача укладеного та діючого договору про постачання електричної енергії/відбір електричної енергії з наступного дня після дати, зазначеної в попередженні про припинення електроживлення (відключення) електроустановки споживача, наданого споживачу електропостачальником)

Період несанкціонованого відбору електричної енергії: _____

Обсяг несанкціонованого відбору електричної енергії, кВт·год: _____

Розрахунок вартості електричної енергії, спожитої за час несанкціонованого відбору електричної енергії, грн*: _____

* може оформлюватись додатком

Представник
оператора системи _____
(підпис)

(ініціали та прізвище)